

IKKE-FORTROLIG UDGAVE

Kommissionens beslutning

af 7. februar 2001

om en fusions forenelighed med fællesmarkedet og EØS-aftalen

(Sag COMP/M.1853 – EDF/EnBW)

(Kun den engelske udgave er autentisk)

(EØS-relevant tekst)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab,

under henvisning til aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, særlig artikel 57, stk. 2, litra a),

under henvisning til Rådets forordning (EØF) nr. 4064/89 af 21. december 1989 om kontrol med fusioner og virksomhedsovertagelser¹, senest ændret ved forordning (EF) nr. 1310/97², særlig artikel 8, stk. 2,

under henvisning til Kommissionens beslutning af 2. oktober 2000 om at indlede procedure i denne sag,

efter at have givet de deltagende virksomheder lejlighed til at fremsætte deres bemærkninger til Kommissionens indsigelser,

efter høring af Det Rådgivende Udvalg for Kontrol med Fusioner og Virksomhedsovertagelser³, og

ud fra følgende betragtninger:

1. Den 31. august 2000 modtog Kommissionen i overensstemmelse med artikel 4 i Rådets forordning (EØF) nr. 4064/89 ("fusionsforordningen") en anmeldelse af en påtænkt fusion, hvorefter selskabet Electricité de France ("EDF"), Frankrig, og

¹ EFT L 395 af 30.12.1989, s. 1, berigtiget i EFT L 257 af 21.9.1990, s. 13.

² EFT L 180 af 9.7.1997, s. 1.

³ EFT

Zweckverband Oberschwäbische Elektrizitätswerke ("OEW") erhverver fælles kontrol, jf. fusionsforordningens artikel 3, stk. 1, litra b), med selskabet Energie Baden-Württemberg AG ("EnBW").

2. Den 2. oktober 2000 besluttede Kommissionen at indlede procedure i denne sag efter fusionsforordningens artikel 6, stk. 1, litra c), og EØS-aftalens artikel 57.
3. Høringen fandt sted den 20. og 21. december 2000.
4. Det Rådgivende Udvalg behandlede udkastet til den foreliggende beslutning den 31. januar 2001.

I. PARTERNE OG TRANSAKTIONEN

5. EDF er et 100% statsejet selskab, som er aktivt inden for alle områder af forsyning og transport af elektricitet i Frankrig. Selskabet er operatør af det nationale transmissionsnet. Via sit datterselskab EDF International ("EDFI"), et holdingselskab, har EDF aktieposter i elektricitetselskaber i mange europæiske lande, heriblandt Østrig, Belgien, Italien, Luxembourg, Nederlandene, Portugal, Spanien, Sverige, Schweiz og Det Forenede Kongerige. De vigtigste aktieposter fremgår af nr. 85. Uden for Frankrig er EDF desuden aktiv inden for handel med elektricitet via EDF Trading Ltd. ("EDFT"), som kontrolleres i fællesskab af EDF og S.A. Louis-Dreyfus & Cie, Frankrig. Endvidere er EDF aktiv inden for opførelse, drift og vedligeholdelse af elektricitetsværker og elektricitetsnet og udfører tjenester inden for affaldsgebruget og gadebelysning.
6. OEW er en sammenslutning af ni distrikter i den sydvestlige del af Tyskland. Dens hovedformål er at besidde kapitalandele i selskaber inden for energisektorerne. Via sit 100% ejede datterselskab OEW Beteiligungsgesellschaft mbH ejer OEW 34,5% af aktierne i EnBW.
7. EnBW er et vertikalt integreret elektricitetselskab, som er aktivt inden for alle områder af forsyning og transport af elektricitet, hovedsagelig i den sydvestlige del af Tyskland. Endvidere har EnBW aktiviteter inden for handel med elektricitet. Blandt andre forretningsaktiviteter hører gas- og fjernvarmeforsyning, telekommunikation, affaldsgebruget og finansielle tjenesteydelser.
8. Inden den påtænkte fusion ejede Landesstiftung Baden Württemberg GmbH, et 100% ejet datterselskab af delstaten Baden-Württemberg, 25,005% af aktierne i EnBW. EnBW's øvrige aktionærer var og er stadig OEW med en aktiepost på 34,5%, Landeselektrizitätsverband Württemberg (12,04%), Gemeindeelektrizitätsverband Schwarzwald Donau (8,82%), Technische Werke der Stadt Stuttgart GmbH (9,00%) og Badischer Elektrizitätsverband (5,40%).
9. I 1999 iværksatte delstaten Baden-Württemberg et udbud med henblik på salg af sine aktier i EnBW. EDFI's tilbud blev antaget, og selskabet erhvervede 25,005% af aktierne i EnBW. EDFI har siden øget sin kapitalandel i EnBW til 34,5% og er således blevet ligestillet med OEW i henhold til aktionæraftalen.

II. FUSIONEN

10. Som følge af den påtænkte fusion vil EnBW blive et joint venture-selskab, som kontrolleres i fællesskab af EDFI og OEW. EDFI og OEW har tilsammen

størstedelen af stemmerettighederne i EnBW. Aktionæraftalen indeholder bindende regler for udøvelsen af stemmerettigheder og indflydelsen på EnBW med hensyn til selskabets markedsstrategi og forretningspolitik og fastsætter fælles beslutningstagning i form af fælles stemmeafgivelse. Dette vil sikre, at EDFI's og OEW's stemmerettigheder udøves ens på generalforsamlingen. Et aktionærudvalg vil sikre, at den fælles stemmeafgivelse fungerer korrekt. EDFI og OEW delegerer hver især indtil fire medlemmer af aktionærudvalget. Inden enten bestyrelsen eller EnBW's generalforsamling træffer beslutning, behandler aktionærudvalget det pågældende spørgsmål. Hvis der ikke kan opnås enstemmighed i aktionærudvalget, skal EDFI og OEW stemme imod den forelagte beslutning i bestyrelsen eller på generalforsamlingen.

11. Den påtænkte transaktion er derfor en fusion som omhandlet i fusionsforordningens artikel 3, stk. 1, litra b).

III. FÆLLESSKABSDIMENSION

12. EDF, OEW og EnBW havde en samlet omsætning på verdensplan på over 5 000 mio. EUR i 1999 (EDT: 32 057 mio. EUR, OEW: 57 mio. EUR, EnBW: ca. 4 111 mio. EUR). EDF's og EnBW's samlede omsætning i Fællesskabet oversteg hver især 250 mio. EUR i 1999 (EDF: 30 484 mio. EUR, EnBW: 4 040 mio. EUR). Hverken EDF eller EnBW har over to tredjedele af deres samlede omsætning på fællesskabsplan i én og samme medlemsstat. Den anmeldte transaktion er derfor af fællesskabsdimension som omhandlet i fusionsforordningens artikel 1, stk. 2.

IV. KONKURRENCEVURDERING

A. Relevante produktmarkeder

13. Den påtænkte fusion skal ses på baggrund af, hvor langt man er nået med liberaliseringen af elektricitetsmarkederne i Frankrig. Den franske elektricitetslov af 10. februar 2000⁴ ("elektricitetsloven") blev vedtaget med henblik på gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 96/92/EF af 19. december 1996 om fælles regler for det indre marked for elektricitet⁵.
14. I henhold til artikel 22 i elektricitetsloven omfatter de privilegerede kunder, der er fastlagt ved dekret i overensstemmelse med artikel 19 i direktiv 96/92/EF, alle store franske industrikunder med en efterspørgsel pr. forbrugssted på 16 GWh/år eller mere, hvilket svarer til ca. 30% af forbruget i Frankrig. Siden den 20. maj 2000 har kunder med en efterspørgsel pr. forbrugssted på 16 GWh/år været privilegerede kunder. Den 31. august 2000 blev der offentliggjort en liste over 1 206 virksomheder, som herved bekendtgjorde deres status som privilegerede kunder.
15. Der er for øjeblikket ved at blive udarbejdet endnu et dekret, hvorved flere industrikunder bliver privilegerede kunder, idet tærsklen på 16 GWh nedsættes til 9 GWh/år. Efter denne forøgelse af antallet af privilegerede kunder, vil markedet for

⁴ *Loi n° 2000 – 108 relative à la modernisation et au développement du service public de l'électricité.*

⁵ EFT L 27 af 30.1.1997, s. 20.

disse kunder tegne sig for ca. 34% af forbruget i Frankrig, dvs. en stigning på 4% i forhold til den nuværende situation.

16. Ifølge artikel 22 II i elektricitetsloven skal uafhængige godkendte elektricitetsproducenter, som køber elektricitet til videresalg til privilegerede kunder, ligeledes betragtes som privilegerede kunder. Det samme gælder for *Distributeurs non-nationalisés* (DNN), hvis de leverer elektricitet til privilegerede kunder i deres lokale distributions- og forsyningsområde.
17. Artikel 12-16 i elektricitetsloven vedrører transport af elektricitet. EDF er den franske operatør af højspændingstransmissionssystemet og er ansvarlig for driften, vedligeholdelsen og udbygningen af dette system i Frankrig. En særlig afdeling, RTE, er blevet oprettet i EDF i denne henseende. Afdelingens direktør er blevet udpeget ved ministeriel anordning. EDF og ca. 150 DNN er de ansvarlige franske distributionssystemoperatører. Blandt DNN indgår de kommunale og regionale distributionsenheder.
18. Elektricitetsloven giver ret til adgang til transmissions- og distributionsnettet (regional distribution af elektricitet). Frankrig har valgt en reguleret adgangsordning. Dekretet vedrørende betingelserne for adgang til og brug af transmissions- og distributionsnettene, herunder navnlig brugstarifferne, er under forberedelse. Tariffer for brugen af transmissions- og distributionsnettene vil blive foreslået af elektricitetsreguleringsudvalget (CRE) og godkendt af den ansvarlige minister.
19. Afgrænsningen af det relevante produktmarked i forbindelse med vurderingen af den påtænkte fusion skal tage højde for, hvor langt man på nuværende tidspunkt er nået med liberaliseringen i Frankrig. Der bør sondres mellem forsyningen af privilegerede kunder, som frit kan vælge leverandør, og forsyningen af ikke-privilegerede kunder, som endnu ikke selv kan vælge leverandør (se også Kommissionens beslutning i sag IV/M.1557 - EDF/Louis-Dreyfus⁶). Nedenstående vurdering vil være koncentreret om forsyningen af privilegerede kunder.

B. Relevant geografisk marked

20. I sin beslutning i EDF/Louis-Dreyfus-sagen fandt Kommissionen, at det franske marked for elektricitetsforsyning klart var nationalt som følge af lovgivningsmæssige restriktioner og tekniske begrænsninger.
21. Kommissionens undersøgelser i den foreliggende sag har vist, at markedet for levering af elektricitet til privilegerede kunder ikke er større end det nationale. Inden den nylige liberalisering af det franske marked kunne der ikke finde nogen betydelig import af elektricitet sted.
22. I et vist omfang hæmmes importen (og dette vil i det mindste i nogen tid være tilfældet) endvidere af den begrænsede kapacitet på samkøringslinjerne. Ifølge offentligt tilgængelige oplysninger udgør kapaciteten på samkøringslinjerne mellem Frankrig og nabolandene ca. 20-25 GW. Som følge af tekniske begrænsninger er den kapacitet, der står til rådighed, imidlertid ca. 10 GW. I forhold til den

⁶ EFT C 323 af 11.11.1999, s. 11.

installerede produktionskapacitet i Frankrig på ca. 110 GW er importkapaciteten mindre end 10%.

23. Parterne anfører i denne forbindelse, at den disponible importkapacitet i realiteten er meget højere. I betragtning af den forholdsvis store eksport fra Frankrig til nabolandene vil en lignende importmængde udligne strømmen af eksporteret elektricitet med det resultat, at hele den installerede kapacitet igen vil være til rådighed til yderligere import af elektricitet. Denne overlejring af import- og eksportstrømme kan imidlertid kun forekomme i det omfang, elektricitetsstrømmene i begge retninger finder sted på nøjagtigt samme tidspunkt. Stigningen i disponibel kapacitet som følge af overlejringen er derfor i realiteten usikker.
24. I 1999 blev der importeret ca. 4 TWh elektricitet til Frankrig⁷. I forhold til det samlede forbrug på det franske marked på 430 TWh⁸ tegnede importen sig for en andel på lige under 1%. Med et elektricitetsforbrug blandt privilegerede kunder på 130 TWh ville importandelen have været 3%.
25. Det geografiske marked for forsyning af privilegerede kunder er derfor Frankrig.

C. Konkurrencevurdering

1. EDF's dominerende stilling

1.1 EDF har særdeles store markedsandele på markedet for forsyning af privilegerede kunder og er den største elektricitetsproducent og -leverandør i Frankrig

26. EDF har en dominerende stilling i Frankrig, for så vidt angår forsyningen af privilegerede kunder. Parterne anfører i deres anmeldelse, at EDF tegner sig for over 80% af markedet for forsyning af privilegerede kunder, inkl. egenproduktion. Ifølge parterne fremstillede egenproducenter og uafhængige producenter 31 TWh i 1999. Uafhængig produktion tegnede sig for 24,8 TWh og egenproduktion, som i realiteten ikke indgår i markedet, tegnede sig for ca. 6,2 TWh i 1999. For øjeblikket andrager de privilegerede kunders forbrug ca. 130 TWh. Antages det, at hele egenproduktionen på 6,2 TWh blev fremstillet af privilegerede kunder, skulle den mængde, som blev leveret af markedet, have været 123,8 TWh. Af denne mængde må mindst 117 TWh, dvs. ca. 95%, have været leveret af EDF. I 1999 blev kun 6,8 TWh, der var fremstillet af uafhængige producenter (uden EDF og egenproducenter), leveret til andre kunder end EDF. I 2000 er EDF's markedsandel formentlig lidt mindre, da det er lykkedes en række udenlandske leverandører, navnlig tyske elektricitetselskaber, at indgå forsyningsaftaler med nogle privilegerede kunder.
27. EDF's dominerende stilling på markedet for forsyning af privilegerede kunder skal ses på baggrund af selskabets betydning som producent i Frankrig. EDF er den væsentligste elektricitetsproducent i Frankrig. Selskabets installerede produktionskapacitet i Frankrig på 103,5 GW omfatter kernekraftværker (63 GW), fossilt fyrede kraftværker (17,2 GW) og vandkraftværker (23,3 GW). I 1999

⁷ Kilde: UNIPEDE; EUROSTAT; VDEW.

⁸ EDF's årsberetning for 1999, s. 9.

fremstillede EDF 469 TWh af den samlede elektricitetsproduktion på 500 TWh, hvilket svarer til en andel på 93,8%. Af EDF's samlede produktion stammede 80% fra kernekraft, 15% fra vandkraft og 5% fra fossile brændstoffer⁹.

28. Det samlede forbrug i Frankrig i 1999 var 430 TWh. EDF's samlede elektricitetsforsyning i Frankrig var 417,6 TWh, hvilket svarer til en andel på 97%.

1.2 Andre elektricitetsproducenter tegner sig kun for en begrænset andel af produktionen og leverer hovedsagelig elektricitet til EDF

29. Foruden EDF er tre andre elektricitetsproducenter aktive i Frankrig¹⁰. Compagnie Nationale du Rhône (CNR) har en installeret produktionskapacitet på 2,785 GW og fremstiller elektricitet ved Rhône-floden, som selskabet imidlertid sælger til EDF (18 TWh i 1999). EDF ejer en sjettedel af CNR's selskabskapital og udpeger ét af selskabets 30 bestyrelsesmedlemmer. EDF har ledet CNR siden 1946. Selskabet er for øjeblikket ved at forhandle betingelserne for sin udtræden af CNR på grundlag af artikel 50 i elektricitetsloven. Société Nationale d'Electricité et de Thermique (SNET), hvori EDF ejer en andel på 19%, har en installeret kapacitet på 2,6 GW og fremstillede 6,8 TWh i 1999, hvoraf en vis mængde blev leveret til privilegerede kunder. Harpen AG, som indgår i RWE-koncernen, fremstiller elektricitet på syv mindre vandkraftværker (installeret kapacitet: 0,57 GW). Den samlede produktion på kraftværkerne, 0,2 TWh (159,4 GWh) i 1999, leveres imidlertid til EDF.
30. I forhold til EDF's fremtrædende stilling i produktionsmæssig henseende spiller de tre potentielle uafhængige leverandører ikke nogen betydelig rolle med hensyn til forsyningen af privilegerede kunder. Selv hvis både CNR og SNET allerede nu var i stand til at levere hele deres produktion til privilegerede kunder, ville deres fælles produktion kun dække 19% af det samlede franske marked for forsyning af privilegerede kunder, som andrager ca. 130 TWh. Dette er også blevet erkendt af CRE i udvalgets årsberetning, hvori det hedder: *"i de næste par år vil konkurrencen med EDF i højere grad være resultatet af foranstaltninger fra udenlandske aktørers side end af tilstedeværelsen af væsentlige producenter, der er etableret på det nationale område"*¹¹.
31. Desuden indeholder elektricitetsloven betydelige restriktioner, som yderligere begrænser de uafhængige elektricitetsproducenters spillerum med hensyn til at forsyne privilegerede kunder. Ifølge artikel 22 IV i elektricitetsloven sammen med artikel 2 i dekret nr. 2000-1069 af 30. oktober 2000 kan godkendte elektricitetsproducenter kun købe elektricitet med henblik på videresalg til privilegerede kunder i en mængde på 20% af deres respektive installerede produktionskapacitet. Dette begrænser i vidt omfang de uafhængige elektricitetsproducenters mulighed for at spille en mere aktiv rolle på markedet for forsyning af privilegerede kunder. De uafhængige elektricitetsproducenters stilling med hensyn til den samlede produktion er i forvejen marginal, da de tegner sig for mindre end 5% af den samlede produktion i Frankrig. Ved at begrænse de mængder,

⁹ EDF's årsberetning for 1999, s. 8.

¹⁰ Société National des Chemins de Fer (SNCF) fremstiller 1,5-2 TWh, som imidlertid går til eget brug.

¹¹ CRE, aktivitetsrapport, 30. juni 2000, s. 7.

som uafhængige elektricitetsproducenter kan købe med henblik på at forsyne privilegerede kunder, til 20% af den respektive produktionskapacitet, er det imidlertid udelukket, at disse selskaber kan blive et væsentligt forsyningsalternativ for privilegerede kunder i fremtiden. Ved vurderingen af følgerne af begrænsningen på 20% nåede en ekspertgruppe af "inspecteurs des finances" til følgende konklusion i en rapport for CRE: *"Alligevel kan den ovennævnte bestemmelse i sig selv forekomme at udgøre hindringer for handelen med elektricitet (med hensyn til såvel finansielle markeder som bilateral handel).... Inden for disse rammer synes den ugunstig for de franske producenter, der er uafhængige af EDF, for så vidt som den medfører, at det nuværende hierarki med hensyn til markedsandele fastholdes, samtidig med at EDF's konkurrenter hindres i at konkurrere med EDF, når de indgiver købstilbud, hvilket rimeligvis ville gøre det muligt for dem at opveje deres beskedne produktionskapacitet"*¹².

1.3 Situationen med hensyn til en eventuel adgang til det franske marked

1.3.1 Generelt

32. Kommissionens undersøgelser har vist, at det ikke er umuligt for nye aktører at komme ind på det franske marked. I nogle tilfælde har udenlandske leverandører fået tildelt kontrakter i forbindelse med udbud, som var iværksat af privilegerede kunder med henblik på levering af elektricitet. Det er imidlertid fortsat vanskeligt for nye aktører, navnlig udenlandske leverandører, at påbegynde leveringsaktiviteter i Frankrig.
33. For at blive aktiv på et udenlandsk marked kan en elektricitetsleverandør fremskaffe elektricitet på grundlag af den produktionskapacitet, der findes i Frankrig, gennem køb af elektricitet hos en anden producent inden for rammerne af handelsaktiviteter eller gennem import af elektricitet, der er fremstillet på egne værker i udlandet.

1.3.2 Vanskeligheder med hensyn til at få adgang til det franske marked

1.3.2.1 Nye aktører har kun ringe muligheder for at få adgang til produktionskapacitet i Frankrig

34. Adgang til produktionskapacitet i Frankrig vil kun være en realistisk mulighed, hvis EDF gav en sådan adgang, eftersom EDF er den væsentligste producent i Frankrig. De tre potentielle uafhængige producenter leverer på nuværende tidspunkt hovedsagelig elektricitet til EDF eller fremstiller elektricitet til eget brug. Der findes en række store industrikunder, som fremstiller elektricitet til egenproduktion, men som er bundet af langtidskontrakter (12 år) med EDF i forbindelse med overproduktion som led i programmet for kombineret kraftvarmeproduktion¹³.

¹² "Rapport sur le mécanisme d'ajustement des flux électriques par le gestionnaire du réseau public de transport d'électricité (GRT) et sur la création en France d'un marché de l'électricité", september 2000, s. 38.

¹³ I denne forbindelse kritiserer CNR følgende i sin aktivitetsrapport (s. 6): *"EDF's købsforpligtelser - og desuden til subventionerede priser - i forbindelse med kombineret kraftvarmeproduktion, som blev fastsat nogen tid inden loven af 10. februar 2000, giver mulighed for en videreførelse af systemet med udelukkende forsyning af EDF, mens det er et af de få nationale systemer, som er i stand til at være konkurrencedygtig på markedet for forsyning af privilegerede kunder"*.

35. I denne henseende gør parterne gældende, at godkendelsesproceduren for nye produktionsanlæg over 4,5 MW¹⁴ pr. enhed, som fastsat i elektricitetsloven og dekret 2000-877 af 7. september 2000, gør det muligt for alle operatører i Fællesskabet at opføre produktionsanlæg i Frankrig. Opbygningen af produktionskapacitet er imidlertid en langsigtet proces og er forbundet med store investeringer, dvs. store særlige omkostninger, der er afholdt (sunk costs), og som ikke kan anvendes til andet end elektricitetsproduktion. Det vil endvidere kræve, at kunderne er rede til at indgå langvarige forsyningsaftaler for en periode af 10-15 år for i et vist omfang at sikre de betydelige startinvesteringer. Desuden findes der ikke et spotmarked i Frankrig. Den overskydende produktion vil derfor enten gå tabt eller skulle sælges til EDF. Endvidere varierer driftsomkostningerne betydeligt afhængigt af, hvilken primærenergi der anvendes til driften af et sådant kraftværk. Fossile brændstoffer, f.eks. kul, olie og gas, er forbundet med meget større driftsomkostninger end vandkraftenergi eller kernebrændsel. Et kraftværk, der anvender fossile brændstoffer, vil ikke kunne konkurrere med de lave priser, som EDF kan tilbyde på grundlag af sin produktionskapacitet på kernekraftområdet.
36. Den eksisterende produktionskapacitet udnyttes desuden langt fra fuldt ud. På grundlag af EDF's installerede produktionskapacitet vil den teoretiske maksimale produktion være 906,6 TWh (103,5 GW x 24 timer x 365 dage) pr. år. Dette vil udgøre næsten det dobbelte af EDF's samlede produktion i 1999, som lå på 469 TWh. Tidligere var grundlaget for opbygningen af produktionskapacitet prognoser, som var baseret på meget optimistiske antagelser med hensyn til den fremtidige vækst i efterspørgslen, som ikke kom til at holde stik. Dette bekræftes af CRE i udvalgets årsberetning, hvori det hedder: "*i overensstemmelse med den tendens, der er iagttaget i Europa, men som er meget tydeligere i Frankrig, synes produktionen at kunne imødekomme den forventede ændring i efterspørgslen, uden at der kræves yderligere investeringer i kapacitet.... Konkurrenceevnen blandt kraftværker, som nu generelt stort set er betalt, gør det generelt ikke økonomisk forsvarligt at installere ny kapacitet af betydning i de kommende par år. Denne situation - hvortil også kommer konsekvenserne af det etablerede monopol, som besiddes af EDF, der producerer ca. 97% af det samlede forbrug - forklarer, hvorfor udviklingen af konkurrenceevne i Frankrig, hvor privilegietærsklerne nu er nået, formentlig ikke vil omfatte installering af ny kapacitet i konkurrence med den etablerede operatørs kapacitet"*¹⁵.

1.3.2.2 Nye aktører har kun ringe muligheder for at købe elektricitet inden for rammerne af handelsaktiviteter i Frankrig.

37. Handel med elektricitet i engrosleddet kræver likviditet, dvs. betingelser, hvor producenterne er i stand til at sælge tilstrækkelige mængder til forhandlerne. I Frankrig er konkurrencestrukturen ikke gunstig for likviditeten, som således formentlig ikke vil blive udvidet. EDF er jo den væsentligste producent i Frankrig, og de tre potentielle uafhængige producenter tegner sig kun for 5% af den samlede produktion. Desuden er markedet for forsyning af privilegerede kunder stadig

¹⁴ For at kunne installere ny produktionskapacitet kræves en godkendelse fra energiministeren, hvis den installerede kapacitet overstiger 4,5 MW. Under denne tærskel er en simpel erklæring tilstrækkelig.

¹⁵ CRE, aktivitetsrapport, 30. juni 2000, s. 9.

domineret af EDF. Så længe der ikke er nogen betydelig konkurrence på dette marked, er der ingen incitamenter til, at handelsaktiviteterne kan udvides.

38. Endvidere er de tre potentielle uafhængige producenters købsaktiviteter som forhandler/leverandør begrænset. De mængder, som de kan købe, er begrænset til 20% af deres respektive produktionskapacitet, som det fremgår af nr. 31. Dette bidrager på sin side til, at handelsaktiviteterne sandsynligvis fortsat vil være minimale. I denne henseende har CRE med hensyn til forsyningen af privilegerede kunder anført følgende i sin årsberetning: *"de måder, hvorpå dette marked skabes og styres, skal analyseres senere, for så vidt angår de gældende lovgivnings- eller reguleringsbestemmelser, navnlig de bestemmelser, der tager sigte på at fastsætte et loft for den elektricitetsmængde, som producenter har lov til at købe med henblik på videresalg til privilegerede kunder. Afhængigt af det niveau, der fastsættes, kan dette loft medføre en begrænsning af handelen med elektricitet og dermed de privilegerede kunders mulighed for at foretage en spredning mellem forskellige leverandører"*¹⁶. Køb af elektricitet fra en anden producent som led i handelsaktiviteter er derfor på nuværende tidspunkt ikke et gennemførligt indkøbsalternativ i Frankrig.
39. Den franske børs, ParisBourse, ønsker at oprette et spotmarked for handel med elektricitetsblokke hver time og hver dag. ParisBourse' forsøg på at skabe et handelsmarked er imidlertid endnu ikke på plads og har derfor ingen praktisk betydning.

1.3.2.3 Nye aktører oplever problemer, når de går ind på det franske marked via import

40. I betragtning af den nuværende situation på det franske marked har udenlandske leverandører, som ønsker at levere elektricitet til privilegerede kunder i Frankrig, hidtil valgt at importere elektricitet fra udlandet og anvende det franske net til transmissionen af elektricitet til kundens adresse. De nuværende transmissionsbetingelser gør det imidlertid stadig vanskeligt for udenlandske leverandører at forsyne privilegerede kunder med elektricitet, der er importeret via samkøringslinjerne.
41. Kunderne ønsker at have en enkelt leverandør, som er ansvarlig for hele elektricitetsforsyningen. En altomfattende serviceaftale omfatter levering af energi og balancekraft. Med hensyn til sidstnævnte er EDF imidlertid den eneste leverandør i Frankrig, hvad enten det er direkte eller indirekte via netoperatøren, RTE. Da det som regel ikke er attraktivt for privilegerede kunder at indgå en særskilt kontrakt med leverandøren af balancekraft på grund af de yderligere omkostninger, der er forbundet med kontraktforvaltningen, er udenlandske leverandører ligeledes nødt til at købe balancekraft. Det bemærkes i denne henseende, at RTE for nylig afholdt en auktion vedrørende forsyning af energi, der skal opveje tab, der opstår i transmissionsnettet. RTE har meddelt, at selskabet vil gennemføre en lignende auktion i forbindelse med balancekraft i en nær fremtid. Det er dog uvist, hvornår en sådan auktion rent faktisk vil finde sted.

¹⁶ CRE, aktivitetsrapport, 30. juni 2000, s. 21.

42. I Frankrig blev andre leverandører end EDF oprindeligt tvunget til at købe balancekraft til hver enkelt kunde og kunne således ikke opnå de fordele, der normalt er forbundet med at samle kunder i balancegrupper og dermed begrænse behovet for at købe balancekraft. På baggrund af, at den nødvendige mængde balancekraft kun kunne anslås løseligt, var den udenlandske leverandør nødt til at købe en tilstrækkeligt mængde for at være på den sikre side. Hvis der imidlertid ikke var behov for balancekraften, havde den udenlandske leverandør ingen mulighed for at udnytte balancekraften andre steder. Prisen for balancekraften kunne derfor potentielt medføre, at den endelig pris for elektriciteten steg til et niveau, der ikke var konkurrencedygtigt. Der er desuden ingen mulighed for refusion i tilfælde af, at nettet i Frankrig tilføres for store mængder elektricitet.
43. Fra den 1. november 2000 har RTE etableret en ordning, som gør det muligt for alle leverandører at aggregere forbruget hos flere kunder. Udenlandske leverandører er nu i teorien i stand til at opveje svingningerne i deres kunders forbrug. Men så længe udenlandske leverandører ikke har overvundet de øvrige adgangsbarrierer og erhvervet et tilstrækkeligt antal kunder til effektivt at kunne opveje de eksisterende svingninger i forbruget, vil muligheden for at oprette balancegrupper formentlig ikke være forbundet med væsentlige fordele.

1.3.2.4 Den fremtrædende stilling inden for elektricitetsproduktion i Frankrig gør det muligt for EDF at udkonkurrere konkurrenter, der forsøger at komme ind på det franske marked

44. Kommissionen anmodede EDF om at oplyse antallet af udbud, der var gennemført af privilegerede kunder, og hvor EDF havde konkurreret med udenlandske leverandører i perioden fra maj 2000, dvs. fra liberaliseringen trådte i kraft i Frankrig. Tabel 1 viser resultatet af disse udbud på grundlag af de tal, som EDF har fremlagt. I sit svar på klagepunktmeddelelsen anførte EDF, at disse tal i givet fald ikke er udtømmende, da der kan have været tale om yderligere udbud, som udenlandske leverandører også deltog i.

Tabel 1: Resultat af udbud på grundlag af tal fra EDF

	Antal udbud	Procent
Igangværende/ikke afgjort	42	30%
Kontrakt tildelt EDF	65	47%
Kontrakt ikke tildelt EDF	33	23%
I alt	140	100%

45. Tabel 2 viser de tal, som Kommissionen har fået forelagt på grundlag af svarene fra udenlandske elektricitetsleverandører.

Tabel 2: Resultat af udbud på grundlag af svar fra udenlandske elektricitetsleverandører

	Antal udbud	Procent
--	-------------	---------

Igangværende/ikke afgjort	52	10%
Kontrakt tildelt udenlandske selskaber	48	9%
Kontrakt ikke tildelt udenlandske selskaber	437	81%
I alt	537	100%

46. Tabel 1 viser, at EDF er i stand til at få tildelt et betydeligt antal kontrakter i forbindelse med tilbud, der er afgivet til privilegerede kunder. EDF fik tildelt kontrakten i forbindelse med næsten halvdelen af udbuddene, 47%, og fik ikke tildelt kontrakten i forbindelse med færre end 25% af udbuddene. Billedet er endnu tydeligere, når der tages hensyn til de tal, som Kommissionen har fået forelagt som led i undersøgelsen. Udenlandske leverandører, som på det franske marked havde afgivet tilbud til privilegerede kunder, fik kun tildelt kontrakten i forbindelse med ca. 9% af det samlede antal udbud.
47. Ifølge EDF forelå der kun begrænsede oplysninger om det antal tilbud, der var afgivet til privilegerede kunder. Disse oplysninger fremgår af tabel 1. Alle udenlandske leverandører fremlagde imidlertid alle tilgængelige oplysninger om disse udbud. Disse oplysninger fremgår af tabel 2 og blev ikke anfægtet af EDF i selskabets svar på klagepunktsmeddelelsen. Det kan derfor betragtes som et gyldigt grundlag for Kommissionens vurdering. Da der desuden ikke findes andre franske leverandører af betydning end EDF, kan det antages, at i forbindelse med de tilbud, hvor udenlandske leverandører ikke fik tildelt kontrakten, eller i det mindste langt hovedparten af dem, gik den til EDF. Dette kan i vidt omfang bekræftes af de udbudslister, som de udenlandske leverandører har fremlagt.
48. EDF's evne til systematisk at udkonkurrere udenlandske leverandører understøttes yderligere af, at der ikke findes nogen gennemsnitlig gennemsnitlig markedspris i Frankrig. EDF kan nemlig i vidt omfang påvirke prisen på elektricitetsforsyningen til privilegerede kunder. EDF er som et integreret monopolselskab i stand til at tage de konkurrencemæssige udfordringer op på markedet for forsyning af privilegerede kunder ved at flytte fortjenesten fra de privilegerede kunder til sektoren af kunder, som ikke frit kan vælge leverandør. EDF gjorde i denne henseende gældende under høringen, at krydssubsidiering er forbudt i henhold til loven og de lovgivningsmæssige rammer. Tarifferne godkendes af ministeren efter indhentning af udtalelse fra CRE og er underlagt et prisloft, som dækker de fulde leveringsomkostninger. Et prisloft er imidlertid på ingen måde til hinder for, at leverandøren kan opnå en god fortjeneste. Desuden er det ikke let at bevise, om der foreligger krydssubsidiering. Det forhold, at der er en reel risiko for krydssubsidier, erkendes også af CRE i udvalgets årsberetning, hvori det hedder *"det er vanskeligt at regulere et dobbelt marked, da kunder på det kontrollerede marked ikke må subsidiere de privilegerede kunder, og det skal undgås, at der indtræder en konkurrencemæssig ubalance på markedet for forsyning af privilegerede kunder"*¹⁷.

¹⁷ CRE, aktivitetsrapport, 30. juni 2000, s. 4.

49. Som led i den tilbunds gående undersøgelse fremlagde EDF prisdata for selskabets gennemsnitspriser over for privilegerede kunder samt priser, som var afgivet over for privilegerede kunder som led i udbud i løbet af 2000. Disse tal fremgår af tabel 3.

Tabel 3: Gennemsnitspriser over for privilegerede kunder

Periode	Privilegerede kunders mindsteforbrug (GWh/år)	Gennemsnitspris over for privilegerede kunder (EUR/MWh)	Gennemsnitspris afgivet i tilbud til privilegerede kunder (EUR/MWh)
01/01-30/04/2000	100	[25-35]*	---
01/05-nov. 2000	16	[30-40]*	[20-30]*

50. Dataene i tabel 3 viser, at EDF's gennemsnitspris over for privilegerede kunder er højere end de priser, der er afgivet over for privilegerede kunder med henblik på at udkonkurrere en udenlandsk leverandør. Svarene fra de konkurrenter, som deltog i udbudsprocedurer, bekræfter ligeledes, at EDF afpassede sine priser efter de priser, som udenlandske leverandører tilbød, for at holde på kunderne. I tråd med disse konklusioner anfører CRE i sin årsberetning: *"Pr. 1. juni 2000 var antallet af privilegerede kunder, der havde skiftet leverandør, lavt, men et vist antal af dem har hos EDF opnået betydeligt lavere priser efter at have kontrolleret priserne hos forskellige konkurrerende leverandører"*¹⁸.

2. Styrkelse af EDF's dominerende stilling

51. Den påtænkte fusion vil styrke EDF's dominerende stilling på markedet for forsyning af privilegerede kunder i Frankrig, da den vil fjerne EnBW som en potentiel konkurrent på det franske marked, øge EDF's mulighed for modforholdsregler i Tyskland, styrke EDF's fodfæste i Schweiz og fjerne WATT som en potentiel konkurrent samt styrke EDF's stilling som paneuropæisk leverandør.

2.1 Udenlandske leverandører har incitament til at gå ind på det franske marked

52. Udenlandske leverandører har et stærkt incitament til at blive aktive i Frankrig. Dette fremgår af, at sådanne leverandører har deltaget i en lang række udbud med henblik på forsyning af privilegerede kunder. For så vidt angår tyske leverandører, er det værd at bemærke, at elprisen over for industrikunder som følge af liberaliseringen i Tyskland generelt ikke er højere end i Frankrig. For visse kunder

* Dele af denne tekst blev udeladt for at sikre, at ingen fortrolige oplysninger offentliggøres; de pågældende dele er omgivet af firkantede parenteser og forsynet med en stjerne.

¹⁸ CRE, aktivitetsrapport, 30. juni 2000, s. 9.

synes priserne endog at være højere i Frankrig end i Tyskland¹⁹. Tyske elektricitetsproducenter kan derfor give privilegerede kunder i Frankrig konkurrencedygtige tilbud og har også et stærkt incitament til at blive aktive i Frankrig, navnlig da Frankrig er det næststørste marked i Fællesskabet.

53. Dette incitament støttes yderligere af en tendens i retning af paneuropæiske forsyningsaftaler, dvs. med henblik på forsyningen af store erhvervs-kunder i mere end én medlemsstat. Kommissionens undersøgelser har bekræftet, at efterspørgslen efter sådanne aftaler er stigende. På grund af de forskellige liberaliseringsniveauer er der selvfulgelig stadig betydelige begrænsninger for, i hvilken udstrækning en kunde kan have én og samme leverandør i hele Fællesskabet. Store erhvervs-kunder viser imidlertid stadig større interesse for at blive forsynet af én og samme leverandør i mere end én medlemsstat. Dette gælder navnlig kunder med forretningssteder, som opfylder de forskellige nationale krav, der gør det muligt for dem selv at vælge leverandør. Sådanne aftaler omfatter selvfulgelig også forsyningen af selskaber eller forretningssteder, der er beliggende i Frankrig. For at kunne give multi-site-kunder med datterselskaber i Frankrig tilbud er det vigtigt at være aktiv på dette marked.

2.2 EnBW er en af de potentielle konkurrenter, som har en særdeles god placering til at kunne komme ind på det franske marked

54. EnBW er en af de seks elektricitetsleverandører i det sammenkoblede system i Tyskland, som producerer og leverer energi og vedligeholder højspændingsnettene. Det er det fjerde største tyske elektricitets-selskab efter E.ON²⁰, RWE/VEW og VEAG på markedet for elektricitetsforsyning fra det sammenkoblede system og det tredjestørste inden for elektricitetsforsyning generelt i Tyskland.
55. EnBW's forsyningsområde er den sydvestlige del af Tyskland og har en lang fælles grænse til Frankrig, EDF's forsyningsområde. EnBW ejer højspændingstransmissionssystemet (380/220 kV) i sit forsyningsområde med en længde på 3 500 km²¹. Foruden RWE er EnBW det eneste af de store tyske elektricitetsproducenter, der har samkøringslinjer mellem Frankrig og Tyskland. To af de fire²² samkøringslinjer mellem Frankrig og Tyskland findes i EnBW's forsyningsområde. EnBW har en kapacitet på samkøringslinjerne på ca. 1,2 GW. Med denne kapacitet kunne EnBW eksportere indtil 10,5 TWh til Frankrig. Sammen med de [<10]* TWh, som EnBW bl.a. modtager via sine kapitalandele i EDF's kraftværkspark, kunne EnBW levere [$10-20$]* TWh til privilegerede kunder i Frankrig. Ifølge disse tal kunne ca. [$5-15$]* % af de franske privilegerede kunders forbrug leveres af EnBW.
56. Ifølge parterne giver den geografiske afstand mellem EnBW og EDF ikke EnBW en fordel i konkurrencemæssig henseende. Parterne gør gældende, at omkostningerne

¹⁹ "Prix du gaz et de L'électricité en Europe", udgave oktober 2000, s. 8.

²⁰ E.ON er resultatet af fusionen mellem VEBA og VIAG.

²¹ EnBW's egne skøn.

²² Der er en femte samkøringslinje i RWE's forsyningsområde, som normalt ikke er i drift.

og priserne for elektricitet, der leveres til kunder i Frankrig, ikke adskiller sig væsentligt, uanset om elektriciteten stammer fra EnBW eller fra en operatør som f.eks. E.ON, selv om elektriciteten fra sidstnævnte er tvunget til at passere igennem enten EnBW's eller RWE/VEW's område på vej til Frankrig.

57. Denne påstand er ikke korrekt. I Tyskland skal der betales transmissionstariffer for transmission via net, som ejes af andre elektricitetselskaber i det sammenkoblede system. Elektricitetsproducenter, hvis transmissionsnet ikke umiddelbart støder op til det franske marked, er stillet dårligere end de selskaber, der har net langs den franske grænse, f.eks. EnBW eller REW/VEW. Som forklaret i beslutningen i sag COMP/M. 1673 - VEBA/VIAG²³ er netejerne i stand til hos deres konkurrenter at opkræve tariffer, som ikke er fuldstændig gennemsigtige, og det er således ikke muligt i alle tilfælde at påvise, at der rent faktisk foreligger forskelsbehandling af disse konkurrenter.
58. Med hensyn til eksportører af elektricitet, som er etableret i lande uden grænse til Frankrig, vil de skulle afholde yderligere omkostninger, navnlig ved passage af grænser fra tredjelande til Frankrig via Tyskland eller Belgien. Den geografiske afstand mellem EnBW og EDF giver derfor EnBW en omkostningsfordel i forhold til de nævnte leverandørkategorier. Som den første af de handelsmæssige fordele, som EDF vil opnå med en fælles kontrol med EnBW, hedder det i denne henseende i et strategidokument om erhvervelsen af ENBW²⁴, som er udarbejdet af EDF, at "EnBW vil give direkte grænseadgang". Hvis EDF fandt, at den geografiske beliggenhed af EnBW's forsyningsområde ved den tysk-franske grænse var konkurrencemæssigt fordelagtig for selskabets strategiske ekspansion på det tyske marked, skulle denne situation også give EnBW tilsvarende fordele, når man ser på det franske marked.
59. Endvidere har EnBW adgang til produktionskapacitet i Frankrig på grundlag af en række langtidsaftaler med EDF, herunder reservering af kapacitet på de franske kernekraftværker Fessenheim ([...]*²³) og Cattenom ([...]*²³) samt en aftale om forsyning af grundlast og af ad hoc-spidslast fra EDF til EnBW. I 1999 modtog EnBW [...]* TWh fra Fessenheim og [...]* TWh fra Cattenom samt [...]* TWh grundlast fra EDF.
60. Ifølge parterne modtager EnBW i gennemsnit i alt [<10]* TWh årligt på grundlag af alle nuværende aftaler mellem EDF og EnBW. Mængderne stilles som regel til rådighed for EnBW ved den fransk-tyske samkøringslinje ved Sierentz/Kuhmoos. Ifølge anmeldelsen anvender EnBW den importerede mængde til at forsyne sine tyske kunder. Der findes imidlertid ingen retlige eller kontraktlige hindringer for, at EnBW kan levere de mængder, selskabet modtager fra EDF, til privilegerede kunder i Frankrig. Dette blev udtrykkeligt bekræftet af repræsentanter for både EDF og EnBW på et møde med Kommissionen den 17. november 2000.
61. Parterne gør gældende, at RWE/VEW, E.ON, Electrabel og andre elektricitetselskaber i Fællesskabet er betydeligt større end EnBW og derfor med

²³ VEBA/VIAG, beslutning af 13. juni 2000.

²⁴ EnBW Energie Baden-Württemberg (Allemagne) Acquisition d'une participation de 25,01% dans le cadre d'une offre portant sur 34,01%, s. 11.

større sandsynlighed vil have den økonomiske styrke, ressourcerne og planlægningsevnen til at kunne få adgang til det franske marked for privilegerede kunder. Selv efter en optimering af produktionskapaciteten vil EnBW efter deres opfattelse ikke have en tilstrækkelig kapacitet til sit eget marked. EnBW producerer ca. 40,5 TWh, sælger ca. 55 TWh og køber forskellen hos forskellige andre selskaber, herunder EDF.

62. På baggrund af de svar, som er modtaget fra elektricitetselskaber i Fællesskabet, er den nuværende produktionskapacitet eller det nuværende produktionsoverskud imidlertid ikke et afgørende element i relation til adgangen til det franske marked. Navnlig i Tyskland kan elektricitetsproducenterne sælge deres overproduktion til elbørserne eller til de øvrige elektricitetsproducenter i det sammenkoblede system på et bilateralt grundlag. Hvis et elektricitetselskab beslutter at levere elektricitet til det franske marked, kan det derfor gøre dette ved at købe den fornødne elektricitetsmængde på markedet eller hos andre producenter. Det kan derfor konkluderes, at det ikke nødvendigvis er en afgørende fordel for store forsyningselskaber i forhold til EnBW, at det har en egen overskudsproduktion.
63. Andre aktører, der potentielt kunne komme ind på markedet i Frankrig, er etableret i Tyskland, Belgien og Spanien. For så vidt angår leverandører fra Spanien, er det største problem med hensyn til adgangen til det franske marked den begrænsede kapacitet på samkøringslinjen på ca. 1 GW. Andre tyske leverandører end RWE/VEW har ikke direkte adgang til Frankrig. Det fremgår derfor, at det kun er RWE/VEW og Electrabel, der er lige så godt placeret som EnBW. Hverken RWE/VEW's eller Electrabel's adgang til produktionskapacitet i Frankrig kan imidlertid måle sig med EnBW's. RWE/VEW har adgang til produktionskapacitet i Frankrig via Harpen AG. Harpen AG's produktion er imidlertid begrænset (0,2 TWh), og hele produktionen leveres desuden til EDF. Electrabel har en kapitalandel i kernekraftværkerne CHOOZ B og Tricastin i Frankrig, som går tilbage til henholdsvis 1984 og 1975. Da disse kontrakter var baseret på EDF's tilsvarende kapitalandel i det belgiske kernekraftværk i Tihange, er produktionen på de franske enheder ikke tilgængelig til levering i Frankrig.
64. Det kan derfor konkluderes, at EnBW vil være et af de strategisk bedst placerede selskaber med henblik på en adgang til det franske marked for forsyning af privilegerede kunder. Da en tredjedel af EnBW's potentielle forsyning til privilegerede kunder (se nr. 55) stammer fra fransk produktion, behøver EnBW ikke at betale transmissionstariffer for passage over grænserne for disse mængder. I denne henseende er EnBW's stilling enestående i forhold til alle andre konkurrenters.

2.3 Uden den foreliggende transaktion skulle EnBW have et stærkt incitament til at gå ind på det franske marked

65. I forbindelse med adgangen til det franske marked vil EnBW ikke blot drage fordel af sit konkurrencepotentiale og sin geografiske beliggenhed, som gør selskabet til en af de bedst placerede potentielle aktører, men også af tendensen i retning af paneuropæisk forsyning. Industrikunderne i EnBW's forsyningsområde omfatter væsentlige tyske virksomheder, som er aktive inden for elektroindustrien og jern- og metalindustrien, samt virksomheder i maskinsektoren, der har andre produktionssteder i Fællesskabet.

66. EnBW har oprettet lokale datterselskaber i Østrig, Nederlandene, Italien, Polen og Spanien²⁵. Selskabet forsyner allerede [...] af sine store industrikunder inden for rammerne af "paneuropæiske forsyningsaftaler" i mere end én medlemsstat. Den vigtigste af disse forsyningsaftaler er [...]*. Efter EnBW's opfattelse er kunder, med hvem der med fordel kan indgå paneuropæiske forsyningsaftaler, store industrikunder med mange produktions- eller forretningssteder i mindst to europæiske lande. Efter EnBW's opfattelse bør det mindste forbrug pr. forbrugssted, der kan omfattes af en paneuropæisk forsyningsaftale, være 5-10 GWh. [...] af EnBW's nuværende kunder vil på grundlag af disse kriterier allerede kunne opnå paneuropæiske forsyningsaftaler.
67. EDF og EnBW har som følge af deres naboskab traditionelt haft et nært samarbejde på en række elektricitetsområder, herunder fælles drift af kraftværker og transport af elektricitet produceret af EDF via EnBW's net med henblik på eksport til Schweiz, Italien og Østrig.
68. Parterne gør gældende, at det i betragtning af de mangeårige forbindelser mellem de to selskaber vil være urealistisk at forvente, at EnBW aktivt ville forsøge at udfordre EDF's markedsstilling i Frankrig. Disse forbindelser er imidlertid ikke tilstrækkelige til at udelukke muligheden for, at EnBW vil blive aktiv i Frankrig og konkurrere med EDF, hvis selskabet ikke blev kontrolleret af sidstnævnte. Dette underbygges yderligere af, at EnBW allerede har deltaget i udbud, der blev gennemført af franske privilegerede kunder.

2.4 Gennem erhvervelsen af EnBW vil EDF generelt blive udsat for mindre konkurrence i Frankrig

69. Den påtænkte fusion vil øge EDF's mulighed for modforholdsregler i Tyskland. EDF står meget stærkt på markedet for forsyning af privilegerede kunder i Frankrig. Erhvervelsen af EnBW giver imidlertid EDF mulighed for at blive aktiv på det fuldstændig liberaliserede tyske marked via en bestående særdeles aggressiv konkurrent, mens EDF's stilling på "hjemmemarkedet" Frankrig stadig er godt beskyttet som følge af selskabets meget stærke stilling på det franske marked med hensyn til kapacitet og sikre (ikke-privilegerede) kunder.
70. EnBW's betydning i Tyskland kan også illustreres ved, at EnBW i juni 1999 var det første tyske elektricitetselskab, der gav sine tariffkunder mulighed for at vælge mellem forskellige elektricitetspriser. Via sit datterselskab Yello Strom GmbH (Yello Strom) har EnBW ydet et væsentligt bidrag til, at det tyske marked for forsyning af mindre kunder er blevet åbnet for konkurrence. Yello Strom vil tage et lignende konkurrencemæssigt initiativ i forbindelse med store og mindre industrikunder.
71. Inden transaktionen var EDF i mindre grad i stand til at modvirke de store tyske elektricitetsproducenters adgang til markedet i Frankrig ved at gennemføre gengældelsesaktioner i Tyskland, da EDF ikke var til stede på det tyske marked. Efter transaktionen vil EDF imidlertid i det mindste i et vist omfang kunne anvende sin tilstedeværelse i Tyskland til at afholde faktiske konkurrenter som RWE, E.ON og HEW fra at udøve en aggressiv konkurrenceadfærd på markedet for forsyning af

²⁵ EnBW, årsberetning for 1999, s. 28.

privilegerede kunder i Frankrig. Da disse konkurrenter ikke har en lignede mulighed for at træffe modforholdsregler i Frankrig, vil dette yderligere afholde dem fra aggressivt at udfordre EDF's stilling i Frankrig.

72. Parterne gør i denne forbindelse gældende, at EDF ikke har nogen politik, som tager sigte på at gennemføre gengældelsesaktioner i Tyskland, og at der heller ikke vil blive indført en sådan politik i fremtiden. Som led i Kommissionens undersøgelse har en lang række konkurrenter imidlertid anført, at EDF's øgede mulighed for modforholdsregler vil være en af de væsentligste følger af den påtænkte fusion. EnBW anførte desuden selv på et møde med Kommissionen og repræsentanter for EDF den 17. november 2000, at EnBW endog i den nuværende situation vil skulle tage højde for muligheden for modforholdsregler fra EDF's i Tyskland, hvis EnBW gik ind på det franske marked i et væsentligt omfang. Det er klart, at en sådan strategi, som EnBW allerede har forudset, vil være meget lettere og få meget stærkere indvirkninger, hvis EDF fik et solidt fodfæste i Tyskland efter den påtænkte fusion.
73. Under høringen anførte OEW, at EnBW efter fusionen ikke vil være under EDF's enekontrol, men vil blive kontrolleret i fællesskab af EDFI og OEW, og at OEW's kapitalandel i EnBW vil være en tilstrækkelig beskyttelse mod eventuelle modforholdsregler fra EDF's side i Tyskland efter transaktionen.
74. Det er korrekt, at EnBW efter fusionen vil blive kontrolleret i fællesskab af EDF og OEW. Men ifølge aktionæraftalen er EDF den eneste industrielle partner, mens OEW vil være den regionale partner. [...]*. Så længe OEW's regionale interesser og overskudsmæssige interesse varetages tilstrækkeligt, synes det meget usandsynlig, at OEW på nogen måde har et incitament til aktivt at modsætte sig den forretningsstrategi, som EDF vælger i forbindelse med EnBW. [...]*. Endvidere berører gengældelsesstrategier ikke nødvendigvis nogen af de nævnte interesser. Det står derfor fast, at den påtænkte fusion på grundlag af den øgede mulighed for modforholdsregler også vil føre til en betydelig styrkelse af EDF's dominerende stilling i Frankrig.

2.5 Via EnBW's kontrollerende aktiepost i WATT vil EDF styrke sit fodfæste i Schweiz betydeligt

75. I Schweiz er der syv vertikalt integrerede "Überlandwerke": Atel (Aare-Tessin AG für Elektrizität, Olten), BKW (BKW FMB Energie AG, Bern), CKW (Centralschweizerische Kraftwerke AG, Luzern), EGL (Elektrizitätsgesellschaft Laufenburg AG, Laufenburg), EOS /Energie Ouest Suisse, Lausanne), EWZ (Elektrizitätswerk der Stadt Zürich, Zürich) og NOK (Nordostschweizerische Kraftwerke AG, Baden). Disse selskaber er de transmissionssystemoperatører, som driver det overordnede elektricitetsnet i Schweiz med en samlet ledningslængde på 6 633 km. ETRANS AG er systemkoordinatoren i transmissionssystemet i Schweiz. De syv "Überlandwerke" har følgende andele i ETRANS AG på grundlag af deres respektive andel af transmissionssystemet i Schweiz: Atel (18,8%), BKW (11,5%), CKW (5,0%), EGL (13,2%), EOS (14,5%), EWZ (12,9%) og NOK (24,1%).

76. Parterne erklærer, at EDF ikke har en kontrollerede kapitalpost i Atel²⁶. EDF har imidlertid i lang tid haft et nært forretningsforhold til Atel. Disse forbindelser er navnlig baseret på forskellige langvarige forsyningsaftaler mellem de to selskaber. I 1999 producerede Atel 7,6 TWh og solgte 29 TWh, hvoraf 80% blev eksporteret (55% gik til Sydeuropa, navnlig Italien). Atel tegner sig for 40% af den schweiziske eksport og 32% af den schweiziske import. I 1999 blev der importeret 22 TWh til Schweiz fra Frankrig. Hovedparten af EDF's elektricitetseksport til Schweiz blev ikke solgt til schweiziske kunder, men reeksporteret.
77. EnBW, Bayernwerk AG (E.ON) og NOK kontrollerer i fællesskab Watt AG²⁷ (WATT). EnBW og E.ON har hver især en aktiepost på 24,5% og NOK en aktiepost på 34,5%, mens de resterende 16,5% ejes af Crédit Suisse S.A. WATT har kontrollerende andele i to af de syv "Überlandwerke", EGL og CKW, samt i to andre elektricitetsselskaber, KWL (Kraftwerk Laufenburg) og KWR (Kraftübertragungswerke Rheinfelden).
78. I 1999 solgte EGL og CKW henholdsvis ca. 21 TWh og 4 TWh, hvilket svarer til over en tredjedel af det samlede salg blandt de schweiziske "Überlandwerke". NOK, som ikke konkurrerer med WATT og selskabets datterselskaber, solgte ca. 21 TWh i 1999.
79. Som følge af den påtænkte fusion vil EDF styrke sit fodfæste i Schweiz betydeligt ved at opnå en kontrollerende aktiepost i WATT (og indirekte i WATT's datterselskaber). Denne nye erhvervelse vil desuden gøre det muligt for EDF at kontrollere næsten halvdelen af det samlede antal schweiziske samkøringslinjer og mere end 50% af den samlede kapacitet på samkøringslinjerne.
80. Der er 36 samkøringslinjer mellem Schweiz og de tilgrænsende lande. Tabel 4 viser ejerskabet til samkøringslinjerne i Schweiz og kapaciteten på de forskellige samkøringslinjer.
81. Tabel 4: Samkøringslinjer mellem Schweiz og de tilgrænsende lande

Selskab	Antal samkøringslinjer	Procent	Transmissionskapacitet (MW)	Procent
EGL	16	44%	13765	51,8%
Atel	5	14%	4854	18,3%
EOS	6	16%	3854	14,4%

²⁶ EDF -via EDFI - og RWE har hver især en aktieandel på 20% i Motor Columbus, et holdingselskab med en bestemmende aktiepost (56,6%) i Atel. Desuden har EDF en direkte kapitalandel i Atel på 1,2%. De øvrige ejere af Motor Columbus er Swiss Bank UBS med en andel på 37,2% og andre institutionelle investorer, som i alt har 22,8%. EDF og RWE er derfor de eneste aktionærer i Motor Columbus, som har en strategisk kommerciel interesse. De er begge repræsenteret i Motor Columbus' og Atels *Conseil d'Administration*.

²⁷ Se Kommissionens beslutning af 4. december 1997 i sag IV/M.958, WATT AG II, EFT C 116 af 16.4.1998, s. 2.

NOK	3	8%	2001	7,5%
BKW	2	5%	1435	5,4%
KWB	2	5%	396	1,5%
RHOW	1	4%	240	0,9%
AWAG	1	4%	53	0,2%

82. På grund af sin geografiske beliggenhed, sine højspændingsledninger til Frankrig, Tyskland, Italien og Østrig samt fleksibiliteten i forbindelse med den schweiziske vandkraft er Schweiz et væsentligt omdrejningspunkt med hensyn til levering af spidslast til dækning af sine egne og andre europæiske forsyningsselskabers sæsonmæssige og daglige behov. I denne henseende er Schweiz navnlig af betydning for den franske elektricitetsforsyning inden for spidslast. 80% af EDF's samlede produktion i 1999 blev produceret på kernekraftværker. Kernekraftproduktion er stabil og egner sig derfor til grundlast. Kernekraftproduktion er imidlertid også ret ufleksibel og egner sig derfor ikke til at dække spidslastbehovet. Eksport af elektricitet fra Schweiz til Frankrig går hovedsagelig til spidslast, mens eksport fra Frankrig til Schweiz hovedsagelig dækker behov på grundlastområdet.
83. Gennem den påtænkte fusion vil EDF kunne kontrollere en stor del af den schweiziske produktion og forsyning af spidslast. Konkurrenter, som ønsker at forsyne privilegerede kunder i Frankrig, vil skulle stille såvel grundlast som spidslast til rådighed. Såfremt disse konkurrenter ikke selv er i stand til at dække spidslastbehovet, vil de skulle have aftaler med andre leverandører med henblik på levering af spidslast, navnlig schweiziske leverandører. Den påtænkte fusion vil i betydelig grad begrænse udvalget af schweizisk spidslastforsyning til sådanne leverandører.
84. Den påtænkte fusion vil endvidere føre til, at EGL udelukkes som potentiel konkurrent på det franske marked. EGL er for øjeblikket ved at forsøge at skaffe sig privilegerede kunder i Frankrig. I denne henseende vil EGL kunne levere alle former for elektricitetsprodukter direkte til franske privilegerede kunder samt disse kunders andre leverandører. Efter fusionen vil en sådan konkurrence imidlertid blive udelukket på permanent basis. EDF's dominerende stilling i Frankrig vil derfor blive styrket.

2.6 Erhvervelsen af fælles kontrol med EnBW vil i vidt omfang bidrage til EDF's fremtrædende stilling som paneuropæisk leverandør

85. I de seneste år har EDF, via EDFI, systematisk erhvervet kapitalandele, enten direkte eller som del af investeringskonsortier, inden for energiproduktion, -transmission og -distribution i hele Europa. Tabel 5 viser, at EDF allerede er aktiv i en række medlemsstater.

Tabel 5: EDF's tilstedeværelse i medlemsstater

Land	Selskab	EDFI's kapitalandel
------	---------	---------------------

Østrig	Etag	25% via SIA, et joint venture-selskab mellem EDFI (80%) og Gaz de France (20%) (IV/M.1107)
Italien	Ise	75% via Finel, et joint venture-selskab mellem EDFI (40%) og Edison (60%) (IV/M.568)
Portugal	Tejo Energia, Pegop, Carbopego	Tejo Energia, Pegop 10%, Carbopego 1/3 som del af et konsortium sammen med National Power og Endesa
Spanien	Elcogas	29,13%, de væsentligste øvrige aktionærer er Endesa (30,53%) og Iberdrola (11,1%)
Sverige	Granninge	34,2% sammen med datterselskabet Skandrenkraft (IV/M.1169)
Det Forenede Kongerige	London Electricity-Sweb	100% (IV/M.1345, IV/M.1606)

86. Det fremgår af tabel 5, at EDF allerede har adgang til en række forskellige markeder i Fællesskabet. Dette gælder i det mindste for de tilfælde, hvor EDF enten har enekontrol eller fælles kontrol med nationale elektricitetsleverandører. EDF er imidlertid ikke til stede i Tyskland, som er det vigtigste marked i Europa. Efter den påtænkte fusion vil EDF få et solidt fodfæste i Tyskland og have en fremtrædende stilling til at kunne tilbyde egentlige paneuropæiske tjenester til industri- og erhvervskunder.
87. EDF's dominerende stilling i Frankrig gør det meget vanskeligt for enhver anden europæisk leverandør at levere en sådan tjeneste på samme niveau, som EDF vil kunne gøre. For det første kan udenlandske leverandører kun levere elektricitet til deres kunder i Frankrig, såfremt disse kunder har en efterspørgsel pr. forbrugssted på 16 GWh/år eller mere. Hvis kunderne har en efterspørgsel pr. forbrugssted på under 16 GWh/år, kan de ikke vælge at få forsyninger fra deres udenlandske leverandører, da de stadig udelukkende forsynes af EDF. Hvis sådanne kunder f.eks. har forskellige produktionssteder i Frankrig med en efterspørgsel, som er forskellig fra sted til sted, idet den nogle steder ligger under og andre steder ligger over 16 GWh/år, er det kun EDF, der vil kunne tilbyde en egentlig multi-site-forsyning af sådanne kunder. Dette begrænser i vidt omfang udenlandske leverandørers mulighed for at tilbyde deres kunder i Frankrig multi-site-forsyning. Som beskrevet i afsnit 1.3 står udenlandske kunder desuden over for betydelige vanskeligheder, når de forsyner privilegerede kunder i Frankrig. Udenlandske leverandører er derfor stadig meget dårligt stillet, hvis de ønsker at tilbyde deres kunder i Frankrig multi-site-forsyning.
88. Frankrig har en strategisk beliggenhed i Europa som følge af sine samkøringslinjer med Spanien, Det Forenede Kongerige, Belgien, Tyskland, Schweiz og Italien. Når f.eks. tyske leverandører af deres kunder anmodes om at forsyne forretningssteder i Det Forenede Kongerige eller Spanien, vil de skulle føre elektriciteten igennem Frankrig. Kommissionens undersøgelser viste, at problemerne i forbindelse med

denne transit er af en sådan art, at konkurrenter ikke er i stand til at forsyne disse kunder, hvis det ikke lykkes dem at købe elektriciteten på lokalt plan.

89. EDF befinder sig derimod allerede nu i en helt anden situation. Selskabet er stadig den dominerende operatør i Frankrig. Gennem en politik i form af systematiske strategiske erhvervelser er det lykkedes EDF at blive aktiv i næsten alle medlemsstater, navnlig på fuldstændig liberaliserede markeder som f.eks. Det Forenede Kongerige, på et tidspunkt, hvor udenlandske konkurrenter ikke selv kunne komme ind på det franske marked. Inden den påtænkte fusion havde EDF's tilstedeværelse uden for Frankrig imidlertid en betydelig "mangel", idet selskabet ikke havde fodfæste i Tyskland. Erhvervelsen af fælles kontrol med EnBW og dette selskabs stærke Yello Strom-mærke i Tyskland vil afhjælpe denne mangel. Den vil desuden styrke EDF's stilling som paneuropæisk leverandør og således indirekte selskabets dominerende stilling på det franske marked for forsyning af privilegerede kunder.

V. TILSAGN FRA DE ANMELDENDE PARTER OG ÆNDRINGER AF TRANSAKTIONEN

Tilsagn

90. De anmeldende parter afgav tilsagn for at fjerne de konkurrenceproblemer, som Kommissionen har påvist. I det væsentlige omfatter tilsagnene følgende elementer:

Forbindelser til CNR

91. CNR vil pr. 1. april 2001 blive sat i stand til selv at stå for både driften af sine kraftværker og salget af den således producerede elektricitet. EDF og CNR har underskrevet fælles erklæringer, som indeholder de kontraktmæssige rammer, således at CNR kan blive en helt uafhængig elektricitetsproducent. EDF forpligter sig til senest den 31. marts 2001 at indgå bindende aftaler med CNR, hvorved disse erklæringer vil blive gennemført. Med hensyn til markedsføringen af den elektricitet, der produceres, forpligter EDF sig til ikke at gøre krav på den af CNR producerede elektricitet eller en del heraf fra 31. marts 2001. For imidlertid at gøre det muligt for CNR efterhånden at udvikle markedsføringen af hele sin produktion forpligter EDF sig til i perioden 1. april 2001-1. april 2001 efter anmodning fra CNR at købe end del af selskabets produktion. De mængder, der således skal købes, samt købsprisen vil blive genstand for en kontrakt, der skal indgås mellem EDF og CNR inden den 31. marts 2001 i overensstemmelse med de fælles erklæringer af 15. januar 2001.
92. EDF forpligter sig til ikke at udøve sine stemmerettigheder i CNR og at trække sin repræsentant ud af CNR's bestyrelse. En administrator vil varetage interesserne i forbindelse med EDF's andele i CNR.

Adgang til produktionskapacitet i Frankrig

93. EDF forpligter sig til at give konkurrenter adgang til en produktionskapacitet på i alt 6 000 MW i Frankrig, 5 000 MW i form af virtuelle kraftværker og 1 000 MW i form af såkaldte "back-to-back"-aftaler til eksisterende aftaler vedrørende indkøb af kombineret kraftvarme.

Virtuelle kraftværker

94. De virtuelle kraftværker vil omfatte en grundlastkapacitet på 4 000 MW og en spidslastkapacitet på 1 000 MW. Både virtuelle grundlast- og spidslastkraftværker vil blive tilbudt på samme tid, men særskilt. Kontrakterne i forbindelse med de virtuelle kraftværker vil have en varighed på 3 måneder, 6 måneder, 1 år, 2 år og 3 år.
95. Kontrakterne i forbindelse med de virtuelle kraftværker vil blive indgået på grundlag af en åben, ikke-diskriminerende offentlig auktion. Auktionen vil være åben for kraftværker og forhandlere af energi. Deltagerne vil byde på en MW-kapacitet på grundlag af et helt tal, og det mindste bud vil være 1 MW. Buddene vil blive grupperet efter anlæggets art, uanset aftalens varighed. Inden for hver gruppe vil buddene blive sorteret i faldende orden på grundlag af deres udsving i forhold til den af EDF fastsatte referenceværdi. Referenceværdien vil afspejle EDF's skøn over det franske engrosmarked på energiområdet. Denne referenceværdi er ikke en mindstepris, og udsvingene kan være negative. Værdierne vil blive meddelt administratoren, inden udbuddet offentliggøres.
96. Kapaciteten vil blive tildelt de bydende i forhold til deres indplacering, indtil den bortauktionerede kapacitetsmængde er nået. Bydende, som byder på en blanding af grundlast- og spidslastværker, vil få mulighed til at trække deres bud tilbage, hvis de ikke får tildelt den ønskede anlægssammensætning. Såfremt bud trækkes tilbage, tildeles den pågældende kapacitet til ikke-valgte bydende i forhold til deres indplacering.
97. Bydende, hvis bud antages, vil købe x MW produktionskapacitet hos EDF for y EUR/MW/år (kapacitetspris). I kontraktens varighed har køberen ret til på ethvert tidspunkt at anmode EDF om levering af indtil x MW. Den fornødne belastningskurve skal meddeles én dag i forvejen kl. 12.00.
98. Køberen betaler EDF z EUR/MWh for den forbrugte elektricitet (energipris). I forbindelse med virtuelle værker på grundlastområdet afspejler energiprisen de variable omkostninger på et kernekraftværk, der drives af EDF i Frankrig. Energiprisen i forbindelse med virtuelle kraftværker på spidslastområdet afspejler de variable omkostninger på et fysisk spidslastværk, der drives af EDF i Frankrig. På nuværende tidspunkt er energiprisen [...] * EUR/MWh i forbindelse med et grundlastværk og [...] * EUR/MWh i forbindelse med et spidslastværk. Energipriserne fastsættes af EDF, efter at administratoren har fået lejlighed til at kontrollere størrelsen heraf²⁸.
99. EDF vil afholde auktioner hver 3. måned og tilbyde grundlast- og spidslastværker. Den første auktion, som omfatter salget af 1 000 MW, vil blive gennemført i 4 runder á 250 MW. Principperne for den første auktion i forbindelse med de virtuelle kraftværker vil blive offentliggjort i maj 2001. Den første runde vil finde sted i begyndelsen af september 2001. De øvrige runder vil følge med ti dages mellemrum.

²⁸ Mens kapacitetsprisen retter sig efter det enkelte bud, bliver energiprisen, dvs. prisen for den mængde elektricitet, der udnyttes af den erhvervede kapacitet, fastsat af EDF på grundlag af selskabets variable omkostninger. I modsætning hertil er referenceværdien ingen fast pris, men kun et teknisk hjælpemiddel til gennemførelse af auktionen.

100. Hvis administratoren erklærer, at priserne i forbindelse med auktionerne er unormalt lave i forhold til markedspriserne, eller at auktionerne resulterer i bud, der ligger betydeligt under EDF's omkostninger, vil Kommissionen efter en begrundet anmodning fra EDF eller administratoren træffe beslutning om fastsættelsen af en mindstepris for auktioner. Efter aftale med administratoren kan yderligere auktioner indstilles, indtil Kommissionen har truffet en beslutning. En anmodning, som tager sigt på at få fastsat en mindstepris, bør ikke fremsættes inden gennemførelsen af den første af de 4 auktioner á 250 MW.

Auktion i forbindelse med kombineret kraftvarme

101. EDF har undertegnet købsaftaler med franske producenter af kombineret kraftvarme med tilsagn om at aftage hele deres elektricitetsproduktion i en periode på 12 år. Disse kontrakter har en restløbetid på i gennemsnit 10 år. EDF forpligter sig til på auktion at sælge i alt 1 000 MW produktionskapacitet, som EDF råder over i henhold til disse kontrakter. Kapaciteten vil blive tilbudt i såkaldt "back-to-back"-kontrakter, hvori en række eksisterende kontrakter vedrørende kombineret kraftvarme samles. De første af disse kontrakter vil løbe i 12 måneder. Det vil blive overvejet at indgå kontrakter for en periode af 2 og 3 år, hvis der opstår behov for sådanne kontrakter.

Varighed

102. EDF forpligter sig til at give adgang til produktionskapacitet for en periode af 5 år fra datoen for denne beslutning. Denne periode er baseret på den forventning, at elektricitetsmarkedet i Frankrig i løbet af de kommende 5 år har udviklet sig på en sådan måde, at der vil være tilstrækkelige forsyningskilder som alternativ til de mængder, som EDF stiller til rådighed som led i auktioner, således at likviditeten på markedet øges.
103. Efter perioden på 5 år vil Kommissionen på grundlag af en begrundet anmodning fra EDF afgøre, hvorvidt disse betingelser er opfyldt, og enten ophæve eller forlænge EDF's forpligtelse til at give adgang til produktionskapacitet.
104. EDF og/eller administratoren kan på ethvert tidspunkt, men ikke inden for 3 år efter vedtagelsen af denne beslutning, forelægge en begrundet anmodning om at få dette tilsagn bragt til ophør.

EnBW's aktiepost i WATT

105. Parterne giver tilsagn om, at EnBW vil afhænde - og EnBW indvilger i at afhænde - sin aktiepost i WATT.

Vurdering

106. Tilsagnene vedrørende forbindelserne mellem EDF og CNR vil sikre, at CNR fra den 1. april 2001 vil være i stand til at blive en aktiv konkurrent i elektricitetssektoren i Frankrig. Da EDF vil give afkald på at udøve sine stemmerettigheder i CNR og trække sin repræsentant ud af CNR's bestyrelse, vil EDF ikke længere have indflydelse på CNR's forretningspolitik og markedsadfærd. På grundlag af den tekniske driftsaftale og den markedsføringsaftale, der skal indgå mellem EDF og CNR, vil CNR efterhånden blive i stand til at udvikle

markedsføringen af hele sin produktion på markedet for forsyning af privilegerede kunder.

107. Adgangen til produktionskapaciteten på 6 000 MW via auktioner svarer til ca. 39-41 TWh. Dette udgør 30 eller 32% af markedet for forsyning af privilegerede kunder, som for øjeblikket andrager 130 TWh. Adgangen til produktionskapacitet vil i vidt omfang gøre det muligt for udenlandske leverandører at blive aktive på markedet for forsyning af privilegerede kunder. Efter den planlagte nedsættelse af tærsklen for privilegerede kunder til 9 GWh/år vil markedet for privilegerede kunder i Frankrig andrage ca. 150 TWh. På den anden side kan det forventes, at CNR og SNET vil bidrage direkte til likviditeten på dette marked med ca. 10 TWh i de kommende år. Sammen med de ca. 40 TWh, som EDF stiller til rådighed via auktioner, kan ca. en tredjedel af markedet for forsyning af privilegerede kunder således forsynes af konkurrenter med elektricitet, der er produceret i Frankrig.
108. Endvidere vil tyske leverandører ligeledes kunne opnå fodfæste i Frankrig og således opnå en tilstrækkelig stærk stilling i Frankrig til at kunne imødegå EDF's mulighed for at træffe modforanstaltninger som følge af selskabets tilstedeværelse i Tyskland.
109. Endelig vil adgangen til produktionskapacitet i Frankrig stille udenlandske leverandører bedre, for så vidt angår paneuropæiske forsyningsaftaler, da de vil kunne forsyne privilegerede kunder med produktionssteder i Frankrig via en kontrakt med EDF i forbindelse med virtuelle kraftværker.
110. På nuværende tidspunkt er det usikkert, hvordan det franske marked vil udvikle sig, og der er ingen bestemmelse om, at dette tilsagn automatisk bringes til ophør på et givet tidspunkt. En periode på 5 år blev betragtet som den periode, der mindst var behov for, således at der kunne udvikles alternative forsyningskilder med henblik på at opnå en tilstrækkelig likviditet i Frankrig. Efter denne periode vil Kommissionen afgøre, om disse betingelser er opfyldt. Hvis Kommissionen konkluderer, at betingelserne rent faktisk er opfyldt, vil den bringe tilsagnet til ophør. Efter en periode på 3 år efter vedtagelsen af denne beslutning kan EDF og/eller administratoren forelægge en begrundet anmodning for Kommissionen med henblik på at få denne forpligtelse bragt til ophør. I dette tilfælde vil Kommissionen afgøre, om de ovenfor beskrevne betingelser allerede er opfyldt.
111. Afhændelsen af EnBW's aktiepost i WATT vil genoprette status quo ante i Schweiz.
112. De tilsagn, som EDF har afgivet, er derfor tilstrækkelige til at hindre, at EDF's dominerende stilling på markedet for forsyning af privilegerede kunder i Frankrig styrkes, da de opvejer tabet af EnBW som en potentiel konkurrent, muligheden for modforholdsregler i Tyskland, det styrkede fodfæste i Schweiz og udelukkelsen af WATT som en potentiel konkurrent samt styrkelsen af EDF's stilling som paneuropæisk leverandør.

VI. SAMMENDRAG

113. På baggrund af ovenstående kan det konkluderes, at den påtænkte fusion i sin ændrede form ikke vil føre til skabelse eller styrkelse af dominerende stillinger, som bevirker, at den effektive konkurrence vil blive hæmmet i en væsentlig del af fællesmarkedet, forudsat at de i bilaget anførte tilsagn overholdes fuldt ud.

Transaktionen skal derfor erklæres forenelig med fællesmarkedet og EØS-aftalen i henhold til fusionsforordningens artikel 8, stk. 2.

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:

Artikel 1

Den anmeldte transaktion, hvorved Electricité de France og Zweckverband Oberschwäbische Elektrizitätswerke erhverver fælles kontrol med Energie Baden-Württemberg AG, erklæres forenelig med fællesmarkedet og EØS-aftalen, forudsat at de i bilaget anførte tilsagn overholdes fuldt ud.

Artikel 2

Denne beslutning er rettet til:

De anmeldende parter

Udfærdiget i Bruxelles, den

På Kommissionens vegne

BILAG I

Den fulde engelske tekst til de i artikel 1 nævnte tilsagn kan ses på Kommissionens netsted:

http://europa.eu.int/comm/competition/index_en.html